

ชื่อไทย : ไพล

ชื่อสามัญ : Phai

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Zingiber montanum* (Koenig) Link ex Dietr

การผลิต

- พื้นที่เพาะปลูก ประมาณ 800ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 4 ตัน/ไร่ ผลิตรวม 3,200 ตัน
- แหล่งผลิตสำคัญ ได้แก่ กาญจนบุรี สระแก้ว ปราจีนบุรี
- ต้นทุนการผลิต

- ไพลอายุ 1 ปี ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยไร่ละ 17,594 บาท/ปี ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 3,760 กก/ปี ราคาขายไพลสดกก.ละ 10 บาท ขายผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 37,600 บาท กำไรสุทธิเฉลี่ยไร่ละ 20,004 บาท

- ไพลอายุ 2 ปี ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยไร่ละ 24,098 บาท/ปี ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 4,619 กก/ปี ราคาขายไพลสด กก. ละ 8.25 บาท ขายผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 38,106 บาท กำไรสุทธิเฉลี่ยไร่ละ 14,008 บาท

การตลาด

- ราคาที่เกษตรกรขายได้
  - ไพลสดอายุ 1 ปี ราคาเฉลี่ย 10 บาท/กก. ไพลแห้งราคา 65 บาท/ก.ก. ไพลผงราคา 85 บาท/ก.ก.
  - ไพลสดอายุ 2 ปี วัตถุดิบสด 1,000 ก.ก. แปรรูปได้น้ำมันหอมระเหย 4 ก.ก. ราคา 12,500 บาท

ข้อมูลวิชาการ

- พันธุ์ ใช้พันธุ์พื้นเมือง
- ฤดูปลูก/ฤดูเก็บเกี่ยว อายุเก็บเกี่ยว 2-3 ปี เริ่มปลูกต้นฝนประมาณ พฤษภาคม / เก็บเกี่ยว ประมาณมกราคม ถึง มีนาคม
- การเก็บเกี่ยวผลผลิต ไพลจะแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้
  - เก็บเกี่ยวไพลอายุ 1 ปี ขึ้นไป สามารถนำไปแปรรูปเป็นไพลแห้ง และไพลผง เพื่อนำไปใช้เป็นวัตถุดิบประกอบเครื่องยา เครื่องสำอาง ลูกประคบ ฯลฯ
(ไพลสด 5 กก. : ไพลแห้ง 1 กก.)
  - ไพลอายุ 2 ปี ขึ้นไป ส่วนใหญ่นำไปแปรรูปน้ำมันหอมระเหย นำไปใช้ธุรกิจสปาในรูปแบบของ Aromatherapy (ไพลสด 1 ตัน : น้ำมันหอมระเหย 8-10 ลิตร)
- การใช้ประโยชน์
  - ผลผลิตร้อยละ 92 ใช้ประโยชน์ด้านการแปรรูปโดยนำไปเป็นวัตถุดิบประกอบเครื่องยา เครื่องสำอาง ลูกประคบและผลิตภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช
  - ร้อยละ 8 ส่งออกในรูปแบบน้ำมันไพล

ชื่อไทย : ไพล

ชื่อสามัญ : Phai

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Zingiber montanum* (Koenig) Link ex Dietr

ปัญหาอุปสรรค

1. ขาดพันธุ์ส่งเสริมที่ให้ผลผลิตต่อไร่และปริมาณสารสำคัญสูง ส่วนใหญ่ใช้พันธุ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือแหล่งขายวัตถุดิบ
2. ขาดงานวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณสารสำคัญในวัตถุดิบ
3. ปัญหาโรคเหี่ยวและรากเน่า กรณีปลูกซ้ำพื้นที่เดิมหลายครั้ง
4. ขาดข้อมูลการจัดการระบบการผลิต การเก็บเกี่ยวที่ดีและเหมาะสม
5. ขาดการวิจัยและพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างความหลากหลายเพื่อสนองความต้องการของตลาด
6. ขาดเทคโนโลยีและวิทยาการสมัยใหม่มาปรับปรุงใช้ใน
7. ขาดการวิจัยและพัฒนาตลาด

แนวทางการพัฒนา

1. วิจัยและพัฒนาพันธุ์ที่ให้ผลผลิตมีคุณภาพ ตรงตามความต้องการตลาดและมีปริมาณสารสำคัญสูง
2. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตวัตถุดิบไพล โดยศึกษาและจัดทำเกณฑ์มาตรฐาน GAP และ GMP การผลิตแบบอินทรีย์ การจัดทำระบบ Contract Farming
3. วิจัยและสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่ม การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ไพล
4. ส่งเสริมการบริโภคสินค้าและผลิตภัณฑ์จากไพลทั้งในประเทศและต่างประเทศ
5. สร้างระบบเครือข่ายข้อมูลการค้าไพล

แนวโน้มสถานการณ์การผลิต

การผลิตมีแนวโน้มขยายตัวประมาณ 10 % เนื่องจากความต้องการลูกประคบที่ใช้วัตถุดิบจากไพลเป็นส่วนประกอบหลักมีแนวโน้มสูงขึ้น แต่อย่างไรก็ตามไพลเป็นพืชที่สามารถรอการเก็บเกี่ยวได้ 2-3 ปี ทำให้เกษตรกรไม่จำเป็นต้องปลูกใหม่ทุกปี